

จะไปทางไหน? เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสาร โทรคมนาคม

ถ้าไม่บังคับกระแสการเมืองไทยรายวัน ที่ร้อนรุ่มและมีกลิ่นฉุนรุนแรง โดยเฉพาะในฟากฝั่งของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว กระแสการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โทรคมนาคม ก็น่าจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและสังคมของเรามากที่สุดเรื่องหนึ่ง

ในการสัมมนาวิชาการสำหรับสมาชิกวุฒิสภา เรื่องการเสริมสร้างความพร้อมในการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อเดือนตุลาคม 2562 ผู้แทนจากคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ชี้ประเด็นสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในด้านนี้ไว้อย่างน่าสนใจ

ท่านกล่าวว่า เราเข้ามาอยู่ในยุคที่ทุกคนในสังคมสามารถที่จะเป็นสื่อได้ มีเทคโนโลยีไร้สายอยู่ในมือถือ ทุกสื่อหลอมรวม เด็กรุ่นใหม่ไม่ดูทีวีกันแล้ว ประชาชนมีสิทธิในการสื่อสารและแสดงออก สื่อธุรกิจยังมีปัญหาเชิงจริยธรรม มีการโฆษณาและการส่งข่าวปลอม

ในยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง เราอยู่ในยุคสงครามข้อมูลข่าวสาร (Information Warfare) ในยุทธศาสตร์ด้านการแข่งขัน เราอยู่ในยุคที่ต้องใช้เทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์และหุ่นยนต์จะมาทดแทนเรา มนุษย์จำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะสื่อสารกับเทคโนโลยี ต้องใช้ data ต้องใช้ QR Code ต้องแข่งขัน ส่วนในยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ หน่วยงานราชการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน

สำหรับประเด็นการปฏิรูปที่เป็นระดับเรื่อง ท่านบอกว่ามี 6 เรื่องที่สำคัญ คือ การรู้เท่าทันสื่อ มาตรฐานจริยธรรมผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อ การปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การกำกับดูแลสื่อออนไลน์ การบริหารจัดการความปลอดภัยทางไซเบอร์ และการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ

ในการทำงานของวุฒิสภาชุดปัจจุบัน เรามีกลไกหนึ่งที่ตั้งขึ้นมาเพื่อดูแลในเรื่องนี้โดยตรง คือ คณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม

ในตอนสายวันหนึ่งเมื่อก่อนสิ้นปี ผมมีโอกาสได้นั่งสนทนาประสา ส.ว. กับ พล.อ.อนันตพร กาญจนรัตน์ ท่านเป็นประธานกรรมาธิการชุดนี้

อดีตของท่านในสมัยรัฐบาลที่แล้ว ท่านเคยดำรงตำแหน่ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มาก่อน จึงมีประสบการณ์ที่หลากหลายและแนวคิดกว้างขวางกลุ่มเล็ก

เพื่อเป็นการปูพื้นความเข้าใจสำหรับท่านผู้อ่าน ขอเรียนว่าในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เขาได้กำหนดกรอบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของประเทศ โดยมุ่งให้มีเสถียรภาพทันสมัย ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียนในอนาคต

โครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวประกอบด้วย เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การแพร่ภาพกระจายเสียง พื้นที่ทดลองทดสอบรองรับการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล บุคลากรดิจิทัล รวมถึงกฎหมายกฎระเบียบและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับแนวทางการพัฒนา ตามที่ระบุไว้ในแผนแม่บท มี 4 ประการ โดยสรุปได้แก่

- 1) พัฒนาโครงข่ายสื่อสาร พัฒนา โครงข่ายสื่อสารหลักภายในประเทศ และโครงข่ายบรอดแบนด์ความเร็วสูง ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ มีเสถียรภาพและสอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง
- 2) ส่งเสริมการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ส่งเสริมให้มีการลงทุนและร่วมใช้ ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ทั้งในส่วนของภาคพื้นดิน เคเบิลใต้น้ำและระบบดาวเทียมเชื่อมโยง ให้มีความจุเพียงพอและมีระบบโครงข่ายสำรองเพื่อให้สามารถบริการสื่อสารระหว่างประเทศได้อย่างต่อเนื่อง มีเสถียรภาพ
- 3) พัฒนาระบบนิเวศด้านดิจิทัล สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบนิเวศที่เหมาะสม ทั้งในส่วนโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ศูนย์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่ได้มาตรฐานสากล บุคลากรดิจิทัล สิ่งอำนวยความสะดวก และการ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 4) คัดกรองสิทธิและข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติสำหรับผู้ใช้บริการใน การคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการ ตลอดจนจัดให้มีมาตรการเฝ้าระวังและรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ที่เหมาะสม มาตรฐานสากล

อ่านต่อหน้า 7

ต่อจากหน้า 3

จะไปทางไหน? เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสาร โทรคมนาคม

ต่อคำถามที่ว่า ในรอบปีแรกนี้ ธรรมดา การชูดของท่าจะให้ความสนใจในเรื่องใดเป็นพิเศษ และประชาชนจะได้รับประโยชน์อะไรจากเรื่องเหล่านั้น

ท่านบอกว่า ธรรมดาการจะจับประเด็น การขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรมที่ประชาชนได้ประโยชน์โดยตรงและสามารถจับต้องได้ โดยจะติดตามเร่งรัดให้เกิดผลสำเร็จมี 3 เรื่อง คือ 1) อินเทอร์เน็ตชุมชน 2) โทรศัพท์สายด่วนหมายเลขเดียว 3) การประมูล 5G

ในเรื่องแรก กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำลังสานต่อการติดตั้งอินเทอร์เน็ตชุมชนให้ครอบคลุมครบถ้วนและสร้างประโยชน์จากโครงการเน็ตประชารัฐ 24,700 หมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และสำนักนายกรัฐมนตรี บูรณาการทำงานส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน มีส่วนในการค้าขายสินค้าออนไลน์ (e-commerce) และต่อยอดขยายโครงข่ายเน็ตประชารัฐไปยังโรงเรียน และโรงพยาบาลสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เพื่อให้เกิดบริการออนไลน์ ด้านการศึกษา และสาธารณสุข

ส่วนสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ริเริ่มโครงการการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล 3,920 หมู่บ้าน และโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล 15,584 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นการติดตั้งโครงข่ายสื่อสารไร้สายความเร็วสูงพร้อมให้บริการฟรี 5 ปี ในพื้นที่ชายขอบและพื้นที่ห่างไกล

เรื่องที่สอง ในประเทศไทยเรามีเลขหมายฉุกเฉินกันอยู่หลายหลาย อาทิ เหตุการณ์ร้ายโทร.191 เจ็บป่วยฉุกเฉิน โทร.1669 สายด่วน ปก.โทร.1784 ยกรถทางด่วน

โทร.1542 กองบังคับการตำรวจจราจร โทร.11971 ตำรวจทางหลวง โทร.1193 สายด่วนกรมทางหลวง 1586 สายด่วนกทม.โทร.1555 ในขณะที่แนวทางสากลเขาใช้เลขหมายเดียวกัน เพื่อรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน เช่น สหรัฐอเมริกา ใช้เลขหมาย 911 ญี่ปุ่น ใช้เลขหมาย 110 ส่วนสหภาพยุโรปใช้เลขหมาย 112

บัดนี้ ครม.(25 ธันวาคม 2561) ได้เห็นชอบโครงการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉินแห่งชาติ ให้มีการบริการเลขหมายฉุกเฉินแห่งชาติเพียงเลขหมายเดียว คือ 191 หมายความว่าในอนาคตประชาชนสามารถโทรแจ้งเหตุฉุกเฉินต่างๆ ได้โดยไม่สับสน คาดว่าจะสามารถลดเลขหมายสายด่วน หรือเลขหมายฉุกเฉินอื่นๆ ให้เหลือใช้เพียงหมายเลขเดียวคือ 191 ภายในปี 2565

เรื่องที่สาม เทคโนโลยี 5G หรือ ระบบการสื่อสารแบบไร้สายยุคที่ 5 เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้เราเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตเร็วขึ้นกว่าเดิม 10 เท่า มีความหน่วงลดลง 5 เท่า และสามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ได้มากขึ้นถึงล้านชิ้น ส่งผลให้ธุรกิจและบริการมีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างก้าวกระโดด เพราะอินเทอร์เน็ตจะไม่ได้ถูกใช้แค่บนสมาร์ตโฟน แต่จะกลายเป็นการเชื่อมต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ รวมถึงเครื่องจักรอุตสาหกรรม การผลิตจากหุ่นยนต์ ระบบไฟฟ้าอัตโนมัติตามท้องถนน การใช้โครงข่ายการเกษตร ฯลฯ

บัดนี้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีมติเห็นชอบ(ร่าง)ประกาศ 3 ฉบับ ซึ่งคาดว่าจะนำมาซึ่งการจัดประมูลคลื่นความถี่ในระบบ 5G ภายในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยอยู่ในสถานะนำหน้าในกลุ่มประเทศอาเซียน

● ส.ว.พลเดช ปิ่นประทีป ●